

13.6.2024

VN/9653/2024

VALTIONEUVOSTON ASETUS PUUSTOISTEN ELINYMPÄRISTÖJEN ENNALLISTAMISEEN, KUNNOSTUKSEEN JA HOITON VUOSINA 2022–2027 MYÖNNETTÄVÄSTÄ TUESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1. Keskeinen sisältö

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi puustoisten elinympäristöjen ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2022–2027 myönnettävästä tuesta annettua valtioneuvoston asetusta (800/2022) (jälj. *puustoisten elinympäristöjen tukiasetus*).

Valtioneuvoston asetus puustoisten elinympäristöjen ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2022–2027 myönnettävästä tuesta on annettu vuoden 1996 luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla. Vuoden 1996 luonnonsuojelulaki on sittemmin kumottu. Uudessa, 1.6.2023 voimaan tulleessa luonnonsuojelulaissa (9/2023) luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja hoidon tukemisesta säädetään lain 4 luvussa. Luonnonsuojelulain 145 §:n 6 kohdan mukaan puustoisten elinympäristöjen tukiasetus on voimassa enintään 31.12.2027 saakka luonnonsuojelulain (1096/1996) kumoutumisesta huolimatta.

Asetusmuutoksella päivitetäisiin puustoisten elinympäristöjen tukiasetuksen viittaukset uuteen luonnonsuojelulakiin sekä yleiseen de minimis -asetukseen (Komission asetus (EU) 2023/2831 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen 13.12.2023). De minimis -asetuksessa säädetään niistä reunaehdoista, joita valtionavustuksissa on noudatettava, jos tukea myönnetään ilman komission ennakkohyväksyntää. Kansallinen sääntely olisi ajantasaistettava de minimis -asetuksen mukaiseksi kuuden kuukauden kuluessa mainitun EU:n asetuksen voimaantulosta. Uusi asetus on tullut voimaan 1.1.2024.

Asetusmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2024.

2. Yleisperustelut

2.1 Nykytila ja sen arviointi

Yleinen de minimis -asetus

EU-oikeuden mukaan yritystoiminnalle myönnettävät valtiontuet ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä (SEUT 107 artiklan 1 kohta). Yritykselle myönnettävä julkinen tuki voi antaa sille muihin, kilpaileviin yrityksiin verrattuna valikoivaa taloudellista etua, mikä voi vääristää sisämarkkinoiden toimintaa ja kilpailua. Julkiset tuet yritystoiminnalle voivat kuitenkin olla sisämarkkinoille soveltuvia, jos niillä edistetään yleistä taloudellista kehitystä ja SEUT-sopimuksessa määritellyjä tavoitteita.

EU:n valtiontukisääntöjä sovelletaan, jos kaikki valtiontuen tunnusmerkit täyttyvät. Tuki on EU-oikeuden mukaan valtiontukea vain silloin, jos tukea myönnetään taloudellista toimintaa harjoittaville yksiköille niiden

oikeudellisesta muodosta riippumatta. Komissio on antanut yksityiskohtaisia sääntöjä siitä, millaiset valtiontuet ovat sallittuja ja siitä, millaisia menettelytapoja tukia myönnettäessä tulee noudattaa. EU:n valtiontukea koskeva sääntely mahdollistaa tuen ja tukiohjelman, jos kansallinen sääntely on sopusoinnussa EU:n valtiontukisääntelyn asettamien vaatimusten kanssa.

EU-oikeus ei sisällä luonnon monimuotoisuuden edistämisen tukijärjestelmää koskevaa sisällöllistä sääntelyä. Siten kansallinen lainsäädäntö on keskeisessä asemassa, kun säädetään tällaisesta tuesta ja tuen edellytyksistä. Puustoisten elinympäristöjen tukiasetuksen mukaista tukea taloudelliseen toimintaan myönnettäessä on sovellettu oikeusperustana Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen annettua komission asetusta (EU) N:o 1407/2013 (yleinen de minimis –asetus). Yleinen de minimis -asetus mahdollistaa vähämerkityksisen tuen myöntämisen yrityksille ilman komissiolle tehtävää ennakoilmoitusta, kun tuen määrä on enintään yhteensä 200 000 euroa yhtä yritystä kohden nykyisen ja kahden edellisen verovuoden ajanjaksolla. Maatalouden alkutuotanto ja kalatalous on suljettu pois yleisen de minimis –asetuksen soveltamisalasta, eikä tämän asetuksen mukaista tukea voida näille aloille myöntää. Luonnonsuojelulain tarkoittamien luontotyyppien osalta tämä tarkoittaa, että perinnebiotoopit eivät kuulu puustoisten elinympäristöjen tukiasetuksen soveltamisalaan. Perinnebiotooppien kunnostukseen ja hoitoon myönnettävään tukeen sovelletaan valtioneuvoston asetusta perinnebiotooppien kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2020-2025 myönnettävästä tuesta (953/2020).

Metsälain (1093/1996) mukaisilla kohteilla puustoisten elinympäristöjen hoidon tuki on rinnakkainen metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annettua lakia (71/2023) tarkentavan asetuksen (1021/2023) mukaisten ympäristö- ja luonnonhoidontukien kanssa (METKA). Puustoisten elinympäristöjen tuki kohdennetaan ensisijaisesti luonnonsuojelulla toteutetuille kohteille ja muille lajistollisesti tai luontotyyppiltään arvokkaille kohteille. Päällekkäisten valtiontukien myöntäminen samalle kohteelle on kielletty.

Puustoisten elinympäristöjen tukiasetuksessa 3 §:ssä tarkoitettussa tuessa on kyse tavaroina ja palveluina myönnettävästä tuesta ja koska kyseessä ei ole avustus, se ei myöskään kuulu valtionavustuslain (688/2001) soveltamisalaan.

Puustoisten elinympäristöjen tukiasetuksen 2 §:ssä mainittu vanha yleinen de minimis –asetus on ollut voimassa 31.12.2023 saakka. Siirtymäaika on kuusi kuukautta, jonka aikana kansalliset tukiohjelmat tulee päivittää uuden de minimis asetuksen mukaiseksi. EU:n uusi de minimis –asetus tuli voimaan 1.1.2024 kuten edellä on todettu. Seuraavassa selostetaan de minimis –asetuksen keskeistä sisältöä:

- Vähämerkityksisen tuen enimmäismäärä nousee 1.1.2024 alkaen 300 000 euroon nykyisestä 200 000 eurosta (laskenta kolmen vuoden ajanjaksolta).
- Asetusta sovellettaessa huomioon otettavaa kolmen vuoden ajanjaksoa on arvioitava jatkuvasti.
- Jokaisen uuden vähämerkityksisen tuen myöntämisen yhteydessä on otettava huomioon kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana myönnetty vähämerkityksisen tuen kokonaismäärä.
- Näin ollen, mikäli tuki myönnetään 15.1.2024, tulee huomioida 15.1.2024 päivämäärästä kolme viimeistä vuotta¹.

¹ Linkki: <https://tem.fi/ajankohtaista2>, jakso Muutoksia valtiontukisäännössä.

Luonnonsuojelulaki

Valtioneuvoston asetus puustoisten elinympäristöjen ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2022–2027 myönnettävästä tuesta on annettu vuoden 1996 luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla, joka on sittemmin kumottu. Uudessa, 1.6.2023 voimaan tulleessa luonnonsuojelulaissa (9/2023) luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja hoidon tukemisesta säädetään lain 4 luvussa. Luonnonsuojelulain 145 §:n 6 kohdan mukaan puustoisten elinympäristöjen tukiasetus on voimassa enintään 31.12.2027 saakka luonnonsuojelulain (1096/1996) kumoutumisesta huolimatta.

2.2 Tavoitteet

Asetusmuutoksella mahdollistettaisiin puustoisten elinympäristöjen ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2022–2027 myönnettävästä tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisen valtiontuen myöntäminen EU:n uutta de minimis -asetusta (EU) 2023/2831 soveltaen. Asetusmuutoksella päivitetäisiin säädökseen sovellettavaa EU:n valtiontukisääntelyä koskeva viittaus sekä täsmennettäisiin asetuksen 4 §:n 1 momentin 8 kohdan sanamuotoa.

Lisäksi asetusmuutoksella päivitetäisiin asetuksen viittaukset vuoden 1996 luonnonsuojelulakiin viittauksiksi uuteen luonnonsuojelulakiin ja tehtäisiin siitä johtuvat täydennykset asetuksen 5 §:ään.

2.3 Keskeiset ehdotukset ja säädösperusta

Asetusmuutoksella päivitetäisiin 1 §:ssä viittaus uuteen luonnonsuojelulakiin, 2 §:ssä viittaus uuteen de minimis -asetukseen ja 4 §:n 1 momentin johdantokappaleen viittaus luonnonsuojelulakiin. Saman pykälän 1 momentin 8 kohdassa tarkennettaisiin lisäksi sanamuotoa koskien tukihakemuksessa toimitettavia tietoja. Tukihakemuksessa tulisi jatkoissa ilmoittaa hankkeeseen tai toimenpiteeseen saadun muun julkisen rahoituksen muoto ja määrä sekä selvitys hakijan hakemuksen jättämispäivää edeltäneen kolmen vuoden aikana mahdollisesti saamista de minimis -tuista, voimassa olevassa asetuksessa olevan *viimeisen kahden* vuoden sijaan.

Asetuksen 5 §:n 3 momentissa päivitetäisiin pykäläviittaus uuteen luonnonsuojelulakiin. Lisäksi lisättäisiin 5 §:ään uusi 4 momentti, jossa lueteltaisiin nykyisessä 3 momentissa säädetyt poikkeukset maanomistajalta edellytettävään sitoutumiseen säilyttää kohde kymmeneksi vuodeksi ja päivitetäisiin kyseisiä poikkeuksia koskevat pykäläviittaukset. Poikkeuksiin sisällytettäisiin myös kohdetta suojaava luonnonsuojelulain 79 §:ssä tarkoitettu päätös Euroopan unionin tärkeänä pitämän eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävän esiintymispaikan rajoista sekä 65 §:ssä tarkoitettut tiukasti suojellut luontotyypit.

Asetusmuutos tehtäisiin luonnonsuojelulain 21 §:n 3 momentin, 25 §:n 4 momentin, 26 §:n 3 momentin ja 28 §:n 5 momentin nojalla.

2.4 Ehdotuksen vaikutukset

Asetusmuutoksella voidaan katsoa olevan myönteisiä taloudellisia vaikutuksia kuntatalouteen, yrityksiin ja muihin toimijoihin sekä kunnostus- ja ennallistamistöiden toteuttajiin, sillä tukiohjelma saataisiin näin jatkumaan keskeytyksettä.

Muutoksella voidaan myös katsoa olevan myönteisiä ympäristövaikutuksia, sillä puustoisten elinympäristöjen hoito, kunnostus ja ennallistaminen voi jatkua tukiohjelman jatkuessa.

Muutoksella ei olisi vaikutuksia maanomistajien asemaan.

3. Yksityiskohtaiset perustelut

1 §. *Soveltamisala.* Pykälään päivitetäisiin uuden luonnonsuojelulain säädösnumero. Muutos tehtäisiin luonnonsuojelulain 21 §:n 3 momentin nojalla.

2 §. *Euroopan unionin lainsäädännön soveltaminen.* Pykälään päivitetäisiin EU:n uuden de minimis –asetuksen säädösnumero. Euroopan unionin valtion tukea koskevan lainsäädännön soveltamisesta säädetään luonnonsuojelulain 22 §:ssä.

4 §. *Tukihakemuksen sisältö.* Pykälän 1 momentissa päivitetäisiin pykäläviittaus kumotun luonnonsuojelulain 6 e §:stä voimassa olevan lain 25 §:ään. Pykälän 1 momentin 8 kohdan sanamuotoa tarkennettaisiin niin, että tukihakemuksessa tulisi jatkoissa ilmoittaa hankkeeseen tai toimenpiteeseen saadun muun julkisen rahoituksen muoto ja määrä sekä selvitys hakijan hakemuksen jättämispäivää edeltäneen kolmen vuoden aikana mahdollisesti saamista de minimis -tuista, voimassa olevassa asetuksessa olevan viimeisen kahden vuoden sijaan. Muutoksella täsmennettäisiin säännöksen sanamuoto vastaamaan de minimis -asetuksen vaatimuksia. De minimis -asetuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltion yhdelle yritykselle myöntämän vähämerkityksisen tuen kokonaismäärä ei saa olla yli 300 000:ta euroa minkään kolmen vuoden jakson aikana. De minimis -asetusta sovellettaessa jokaisen uuden vähämerkityksisen tuen myöntämisen yhteydessä on siten otettava huomioon kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana myönnetyn vähämerkityksisen tuen kokonaismäärä. Jotta de minimis -asetuksen ehdon toteutuminen käytännössä voidaan varmistaa, hakijan tulee tarvittaessa myös täydentää hakemustaan, jos yritykselle myönnetään hakemuksen jättämisen jälkeen uusia de minimis -tukia ennen hakemuksen ratkaisemista.

Muutokset tehtäisiin luonnonsuojelulain 25 §:n 4 momentin nojalla.

5 §. *Tuen myöntämisen edellytykset ja rajoitukset.* Pykälän 3 momentissa päivitetäisiin pykäläviittaus kumotun luonnonsuojelulain 6 i §:stä voimassa olevan lain 28 §:ään. Lisäksi voimassa olevan asetuksen 5 §:n 3 momentissa säädetyt poikkeukset siirrettäisiin uuteen 4 momenttiin, johon lisättäisiin lisäksi kaksi poikkeusperustetta. Ehdotuksen mukaan jatkossa maanomistajan sitoumusta kohteen säilyttämiseen ei edellytetäisi myöskään silloin, kun kohdetta suojaa luonnonsuojelulain 79 §:n mukainen päätös Euroopan unionin tärkeänä pitämän eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen rajoista tai 65 §:n mukainen tiukasti suojellun luontotyypin heikentämiskiello.

Luonnonsuojelulain 79 §:ssä tarkoitettu päätös Euroopan unionin tärkeänä pitämän eliölajin suotuisan suojelutason saavuttamisen tai säilyttämisen kannalta merkittävän esiintymispaikan rajoista rinnastuu

luonnonsuojelulain 64 §:ssä ja 77 §:ssä tarkoitettuihin rajauspäätöksiin, joten sen lisääminen poikkeusperusteeksi kohteen säilyttämistä koskevan sitoumuksen edellyttämisestä on perusteltua.

Luonnonsuojelulain 65 §:ssä säädetään tiukasti suojellun luontotyypin heikentämiskiellosta. Pykälän 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja serpentiinikallioita, -kivikoita ja -soraikoita voidaan pitää asetuksen soveltamisen näkökulmasta puustoisina elinympäristöinä. Koska niiden heikentämiskiello on voimassa suoraan luonnonsuojelulain nojalla, maanomistajalta ei tässäkään tapauksessa tarvitse edellyttää erillistä sitoumusta kohteen säilyttämiseen 5 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Muutokset tehtäisiin luonnonsuojelulain 26 §:n 3 momentin ja 28 §:n 5 momentin nojalla.

4. Kuuleminen ja lausunnot

Asetusmuutos on valmisteltu ympäristöministeriössä virkatyönä.

Asetusmuutos ja perustelumustio olivat lausunnolla 11.4.-9.5.2024. Lausuntoaika oli neljä viikkoa muutosten teknisluontoisuuden ja vähäisten vaikutusten vuoksi. Luonnoksesta annettiin yhteensä 13 lausuntoa. Myös muut kuin lausuntopyyntöjen jakelussa mainitut tahot saivat antaa lausuntonsa. Kaikki lausunnot ovat julkisia ja saatavissa Hankeikkunasta: <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM018:00/2024>

4.1 Lausunnot

Paliskuntain yhdistys ja *Metsähallitus* ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa esityksestä. *Etelä-Karjalan liitto* toteaa, että asetuksen päivittäminen on tarpeen, jotta tuki puustoisten elinympäristöjen ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon voi jatkua keskeytyksettä. De minimis-tuen enimmäismäärän nostoa 300 000:een euroon Etelä-Karjalan liitto pitää hyvänä asiana.

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa lausunnossaan, että tuella on suuri merkitys luonnonhoidon edistämistyössä sekä luonnon monimuotoisuuden ylläpidossa. Keski-Pohjanmaan liitto pitää hyvänä asiana vähämerkityksisen tuen enimmäismäärän nousua. Lausunnon mukaan luonnoksessa perinnebiotoopit on suljettu pois puustoisten elinympäristöjen tukiasetuksen soveltamisalasta. Perinnebiotooppien luontotyypit ovat uhanalaisia, ja niihin kuuluvat alueet vaativat jatkuvaa hoitoa. Keski-Pohjanmaan liitto olisi toivonut perinnebiotooppien säilyttämistä tukiasetuksen alaisena.

Luonnonvarakeskus katsoo, että tukiasetuksen päivitys on hyvä ja tarpeellinen, sillä tuilla on suuri merkitys luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiselle ja luonnon hoidon edistämiseksi. Myös tuen enimmäismäärän nousu nähdään tarpeellisena.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry. ilmoitti, ettei sillä ole huomautettavaa esitykseen. MTK ry. piti kuitenkin hyvin tärkeänä, että luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen ja edistämiseen on käytettävissä vapaaehtoisuuteen ja kannusteisiin perustuvia toimintamalleja. MTK:n näkemyksen mukaan ehdotetut muutokset ovat tarpeellisia, jotta tukijärjestelmän käyttö voi sujuvasti jatkua.

Metsäteollisuus ry. totesi myös, ettei sillä ole esitykseen huomautettavaa. Myös *Metsäteollisuus ry.* katsoi lausunnossaan hyväksi, että luonnon monimuotoisuutta vahvistetaan suojelun lisäksi aktiivisella hoidolla. Puustoisten elinympäristöjen kunnostus ja hoito ovat keskeinen osa Helmi-ohjelman toimeenpanoa. Toimiva tukimalli on tarpeen ohjelman toteuttamiseksi yksityismailla.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo lausunnossaan, että perustelumuiiota tulisi tarkentaa 2.1 luvun osalta. Muistiossa todetaan, ettei EU-oikeus sisällä luonnon monimuotoisuuden edistämisen tukijärjestelmää koskevaa sisällöllistä sääntelyä. MMM toteaa, että maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden valtiontukea koskevat suuntaviivat (2022/C 485/01), maa- ja metsätalouden sekä maaseutualueiden tukien ryhmäpoikkeusasetus ((EU)2022/2472) sekä yleinen ryhmäpoikkeusasetus ((EU) 651/2014) mahdollistavat tietyin edellytyksin luonnon monimuotoisuuden edistämiseen liittyviä toimia.

Maa- ja metsätalousministeriö esittää, että informatiivisuuden vuoksi muistioloannosta täydennettäisiin maininnoilla siitä, että kyseessä on tavaroina ja palveluina myönnettävä tuki, valtiontukisääntöjen puitteissa kyse on ns. tuetusta palvelusta ja koska kyseessä ei ole avustus, ei myöskään valtionavustuslakia sovelleta.

Lisäksi MMM toteaa jäävän epäselväksi, miksi yrityksen koko pyydetään ilmoittamaan hakemuksessa asetusluonnoksen 4 §:n mukaisesti. MMM:n näkemyksen mukaan yrityksen koolla ei ole merkitystä vähämerkityksistä tukea myönnettäessä. Luonnonsuojelulain 4 luvun säännöksistä ei käy ilmi, miksi kyseinen tieto on tarpeen ja miten se vaikuttaa tuen saamiseen. Lisäksi MMM katsoo, että muistioloannosta voisi tarkentaa kertomalla, minkä suuruisia tukia keskimäärin myönnetään sekä todeta, onko sillä merkitystä, että jatkossa vähämerkityksisten tukien enimmäismäärä on suurempi. Lisäksi muistiossa voisi mainita ao. valtion talousarvion määrärahamomentin ja käytettävissä olevan määrärahan.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto katsoo kyseessä olevan hyvä ja tarpeellinen päivitys. Tuilla on suuri merkitys luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiselle ja luonnonhoidon edistämiseksi. Ilman tukea toiminta ei ole toimijoille kiinnostavaa. Tuen enimmäismäärän nousu 200 000 eurosta 300 000 euroon nähdään hyvänä asiana. Lisäksi luonnoksessa esitetään, ettei asetusta sovelleta perinnebiotooppien kunnostukseen ja ylläpitoon johtuen EU:n de minimis – asetuksesta, missä maatalouden alkutuotanto ja kalatalous on suljettu pois. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto toteaa tämän olevan harmillista, sillä perinnebiotoopit ovat arvokkaita kulttuurimaisemia ja elinympäristöjä, jotka ovat vaarassa kadota.

Suomen luonnonsuojeluliitto katsoo, että puustoisten elinympäristöjen ennallistaminen on oleellinen toimi luontokadon pysäyttämiseksi ja on tärkeää, että toimintaa tuetaan. Luonnonsuojeluliitolla ei ole kommentoitavaa teknisestä päivityksestä. SLL kuitenkin huomauttaa, että jos perinnebiotoopit on suljettu EU:n valtiontukisääntelyn vuoksi pois tämän tuen piiristä, korostaa se niiden tukemisen tärkeyttä muilla keinoilla. Perinnebiotoopit ovat uhanalaisia ja ennallistaminen välttämätöntä niille ominaisten rakennepiirteiden palauttamiseksi ja säilyttämiseksi.

Suomen metsästäjäliitto pitää tärkeänä, että luonnon monimuotoisuuden ylläpitoon ja kehittämiseen on käytettävissä vapaaehtoisuuteen perustuvia toimintamalleja. Metsästäjäliitolla ei ole huomautettavaa ehdotettuihin muutoksiin liittyen.

Suomen ympäristökeskuksen mukaan asetus on perustellusti päivitetty uuden luonnonsuojelulain mukaiseksi. SYKE katsoo, että on hyvä varmistaa puustoisten elinympäristöjen luonnon tilan parantamiseen tähtäävien tukien jatkuvuus, jolla voidaan varmistaa Helmi-toimintaohjelman mukaisten metsäisten elinympäristöjen ennallistaminen ja luonnonhoito, mikä edistää suojelun mahdollisimman tehokasta kohdentamista ja vaikuttavuutta. SYKE:lla ei ole huomautettavaa asetusluonnoksen sisältöön.

Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund toteaa olevan tärkeää, että hallinnolliset vaatimukset pidetään kohtuullisina, etteivät ne rasittaisi pienempiä toimijoita. SLC katsoo, että viittausten päivittäminen uuteen luonnonsuojelulakiin vahvistaa oikeusvarmuutta ja selkeyttä alan toimijoille. Asetuksen 4 §:n 1

momentin ja 5 §:n päivittäminen on tärkeää, jotta asetuksen tavoitteet ymmärretään ja niitä noudatetaan asianmukaisesti. SLC ehdottaa, että viljelijöitä ja metsänomistajia pyritään edelleen informoimaan ja kouluttamaan uusista säännöistä ja niiden soveltamisesta. Lisäksi tukien soveltamista tulee seurata ja arvioida säännöllisesti, jotta niillä saavutetaan toivottu vaikutus ilman ei-toivottua hallinnollista taakkaa. Tukea tulee mukauttaa edelleen, jotta voidaan edistää ympäristöystävällisiä tekniikoita ja menetelmiä, jotka edistävät kestävästä kehityksestä ja biologista monimuotoisuutta ottaen samalla huomioon pienten ja keskisuurten yritysten taloudellinen tilanne.

4.2 Lausuntojen perusteella tehdyt muutokset

Lausuntojen perusteella perustelumuioston 2.1 Nykytila ja sen arviointi -osioon tarkennettiin, että perinnebiotoopit eivät kuulu puustoisten elinympäristöjen tukiasetuksen soveltamisalaan, mutta niitä koskee kuitenkin oma valtioneuvoston asetus perinnebiotooppien kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2020-2025 myönnettävästä tuesta (953/2020), jonka nojalla tuke perinnebiotooppien kunnostukseen ja hoitoon voidaan myöntää.

Muiston osioon 2.1 tarkennettiin myös, että metsälain (1093/1996) mukaisilla kohteilla puustoisten elinympäristöjen hoidon tuki on rinnakkainen metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annettua lakia (71/2023) tarkentavan asetuksen (1021/2023) mukaisten ympäristö- ja luonnonhoidontukien kanssa (METKA). Puustoisten elinympäristöjen tuki kohdennetaan ensisijaisesti luonnonsuojelulla toteutetuille kohteille ja muille lajistollisesti tai luontotyyppiltään arvokkaille kohteille. Päällekkäisten valtiontukien myöntäminen samalle kohteelle on kielletty.

Lisäksi perustelumuioston 2.1 -osioon lisättiin maininta siitä, että puustoisten elinympäristöjen tukiasetuksessa 3 §:ssä tarkoitettussa tuessa on kyse tavaroina ja palveluina myönnettävästä tuesta, ja koska kyseessä ei ole avustus, se ei myöskään kuulu valtionavustuslain (688/2001) soveltamisalaan.

Lausuntopalautteen perusteella ei katsottu tarpeen päivittää perustelumuiostiota muilta osin. Maa- ja metsätalousalan suuntaviivojen ja ryhmäpoikkeusasetuksen sekä yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen ei katsota liittyvän niin kiinteästi käsillä olevaan asetusmuutokseen, että ne tulisi mainita muistiossa. Myönnettyistä de minimis -tuista yritystukirekisteriin tallennettaviin tietoihin kuuluu tuensaajayrityksen koko, minkä vuoksi myös hakemuksessa yrityksen koko on tarpeen ilmoittaa. Kaikki tukipäätökset ovat julkisia ja saatavissa yritystukien tietopalvelusta: <https://tem.fi/yritystukitietopalvelu>. Palvelusta on nähtävissä myös maksettujen tukien suuruus. Tukiin käytettävissä oleva määräraha osoitetaan ympäristöministeriön momentilta 351021 ”Eräät luonnonsuojelun menot” ja tukiin myönnettävissä oleva määrä vaihtelee valtion talousarvion ja momentin käyttösuunnitelman mukaisesti. Tiettyä tukiin osoitettavaa määrää ei siten pystytä määrittelemään ja tiedon lisäämistä muistioon ei katsota tarpeelliseksi. Tuen enimmäismäärän kasvulla ei myöskään katsota olevan suurta merkitystä, sillä tuet ovat suuruudeltaan keskimäärin muutamia tuhansia euroja.

5. Voimaantulo

Asetusmuutoksen ehdotetaan tulemaan voimaan 1.7.2024.

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen puustoisten elinympäristöjen ennallistamiseen, kunnostukseen ja hoitoon vuosina 2022–2027 myönnettävästä tuesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.